

P. Nikiforos Diamandouros
Evropski varuh človekovih pravic

Javno posvetovanje

o osnutku izjave o načelih javne uprave za javne uslužbence EU

Uvod

Evropski varuh človekovih pravic preiskuje pritožbe glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij EU¹. Na podlagi svojih izkušenj s preiskovanjem pritožb ter stikov z institucijami in njihovimi uslužbenci pa tudi z organizacijami civilne družbe ugotavlja, da bi bilo za javne uslužbence in javnost koristno imeti enostavno in jedrnato izjavo o načelih javne uprave za javne uslužbence EU².

Varuh človekovih pravic je pripravil **osnutek** izjave in poziva k predložitvi pripomb nanjo.

Osnutek med drugim upošteva tudi najboljše prakse, ki obstajajo v državah članicah. Za spodbujanje tega cilja se je evropski varuh človekovih pravic pred pripravo osnutka posvetoval z nacionalnimi varuhi človekovih pravic v okviru Evropske mreže varuhov človekovih pravic. **Dokument o posvetovanju**, ki je bil poslan nacionalnim varuhom človekovih pravic, in **poročilo** o njihovih odgovorih sta na voljo kot referenčna dokumenta.

Razlogi za predlog izjave o načelih javne uprave

Izjava o poslanstvu Evropskega varuha človekovih pravic med drugim vključuje tudi njegovo prizadevanje, da „skozi dialog med državljani in Evropsko unijo želi vzpostaviti zaupanje ter spodbuditi najvišje standarde v vedenju institucij Unije.“

Varuh človekovih pravic želi tudi imeti „pozitiven učinek na upravno kulturo institucij EU“ (glej *Strategijo za izvajanje mandata* varuha človekovih pravic).

Izjava je bila pripravljena s ciljem jasno opredeliti nekatere temeljne vrednote, ki se morajo odražati v ravnanju javnih uslužbencev EU. Namen izjave je z jasno opredelitvijo teh vrednot spodbuditi zaupanje državljanov v javno upravo EU in v institucije EU, ki jim ta uprava služi.

¹ Za potrebe tega dokumenta izraz „institucija“ zaobjema to, kar se v izrazju EU sicer imenuje „institucija, organ, urad in agencija“.

² Izraz „javni uslužbenec“ pomeni zaposlene v institucijah EU. Uradni naziv zanje v izrazju EU je „uradniki in drugi uslužbenci“.

Osnutek izjave naj dopolni obstoječa orodja, kot so *Kadrovski predpisi*, *Finančna uredba* in *Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev*, ki vsebujejo splošna pravila in načela ravnanja javnih uslužbencev. Javnim uslužbencem bo v pomoč, da se bodo osredotočili na duha, v katerem naj bi izvajali podrobna notranja pravila institucij EU o zadevah, kot sta sprejemanje daril ali navzkrižje interesov. Izjava bo tako spodbujala dobro upravljanje in zmanjšala verjetnost nastanka nepravilnosti.

Javno posvetovanje

K predložitvi pripomb na osnutek izjave o načelih javne uprave so vabljeni posamezniki in organizacije.

Evropski varuh človekovih pravic bo o javnem posvetovanju pisno obvestil tudi institucije in organe EU, ki jih omenja člen 13 Pogodbe o Evropski uniji, ter mrežo direktorjev agencij EU.

Pri oblikovanju končne različice izjave Evropskega varuha človekovih pravic o načelih javne uprave za javne uslužbence EU se bodo upoštevale vse pripombe, ki bodo prispele do izteka roka.

Tako kot vse institucije EU mora tudi varuh človekovih pravic delovati kar se da odprto, njegova izjava o poslanstvu pa tudi spodbuja preglednost. Zato bo seznam oseb in organizacij, ki bodo poslale pripombe, objavljen na njegovi spletni strani. Pripombe pa bodo javnosti na voljo na zahtevo.

Če obstaja tehten razlog, zakaj vašega imena ne bi smeli objaviti in/ali vaša pripomba ne bi smela biti dostopna javnosti, prosimo, da ga navedete, ko pošljete pripombo.

Kako poslati pripombe

Svoje pripombe pošljite Evropskemu varuhu človekovih pravic do 15. maja 2011

- po pošti: Evropski varuh človekovih pravic, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, Francija;
- po faksu: +33 (0)3 88 17 90 62;
- po e-pošti: <http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/contacts.faces>

Osnutek za javno posvetovanje

Načela javne uprave

ki naj bodo vodilo javnim uslužbencem EU*

Predanost Evropski uniji in njenim državljanom

Javni uslužbenci se morajo zavedati, da institucije Unije obstajajo zato, da služijo njenim interesom in interesu njenih državljanov.

Sprejemati morajo priporočila in odločitve, ki služijo zgolj tem interesom in nobenemu drugemu namenu.

Javni uslužbenci morajo svoje naloge opravljati po svojih najboljših močeh ter si prizadevati, da bodo drugim dober zgled.

Integriteta

Javni uslužbenci morajo v vsakem trenutku ravnati tako, da bi zadovoljili najstrožji javni nadzor. Ta obveza ni vedno v celoti izpolnjena le z ravnanjem v okviru zakonov.

Javni uslužbenci ne smejo priti v položaj, v katerem bi njihove finančne ali druge obveznosti lahko vplivale na opravljanje njihovih nalog. Navesti morajo vse zasebne interese, povezane z njihovo funkcijo.

Javni uslužbenci se morajo izogibati navzkrižju interesov ter preprečiti nastanek tovrstnega navzkrižja. Ta obveznost s prenehanjem funkcije ne preneha.

Pri zahtevkih za nadomestila in povračilo stroškov jih mora voditi čut za poštenost in ne želja po čim večji koristi.

Objektivnost

Javni uslužbenci morajo biti odprti, voditi jih morajo dokazi in pripravljeni morajo biti poslušati različna stališča. Pripravljeni morajo biti priznati svoje napake in jih popraviti.

Pri postopkih, ki vključujejo primerjalno ocenjevanje, morajo njihova priporočila in odločitve temeljiti zgolj na odlikah in drugih dejavnikih, ki jih izrecno določa zakonodaja.

Dejstvo, ali jim je katera oseba všeč ali ne, ne sme vplivati na njihovo strokovno ravnanje.

* Izraz „javni uslužbenec“ pomeni zaposlene v institucijah, organih, uradih in agencijah EU. Uradni naziv zanje v izrazju EU je „uradniki in drugi uslužbenci“.

Spoštovanje drugih

Javni uslužbenci se morajo spoštljivo obnašati med seboj in do državljanov. Biti morajo vljudni ter pripravljeni pomagati in sodelovati.

Preglednost

Javni uslužbenci morajo biti pripravljeni razložiti svoje ravnanje in navesti razloge zanj. Sprejemati morajo javni nadzor nad svojim ravnanjem, vključno z nadzorom nad njihovim izpolnjevanjem načel javne uprave.